

Digitale verslaving en onze sociale media ethiek

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

(وَلَا تَقْفُ مَا لَيْسَ لَكَ بِهِ عِلْمٌ إِنَّ السَّمْعَ وَالْبَصَرَ وَالْفُؤَادَ كُلُّ أُولَئِكَ كَانَ عَنْهُ مَسْئُولًا (۳۶))

عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ قَالَ: قَالَ رَسُولُ اللَّهِ ﷺ:
« مِنْ حُسْنِ إِسْلَامِ الْمَرْءِ تَرْكُهُ مَا لَا يَعْنِيهِ »

Beste moslims!

Media, wat communicatiemiddelen en omgevingen betekent, heeft zijn invloed op mensen aanzienlijk vergroot, vooral met de opkomst van het internet. Vroeger had media, via beperkte middelen zoals kranten, radio en televisie, invloed op massa's. Maar vooral na de uitvinding van de smartphone is media een bijna onvermijdelijke heerschappij geworden over het leven van elk individu. Uit onderzoek blijkt dat het aantal mensen dat verslaafd is geraakt aan internet en sociale media steeds verder toeneemt.

Beste aanwezigen!

We moeten bewust omgaan met sociale media, die zo'n grote invloed op ons heeft en bepalend is geworden in het vormgeven van ons leven. Allereerst moeten we vermijden dat we het op een manier gebruiken die verslaving veroorzaakt en onze kostbare tijd steelt. Onze Edele Profeet (vzmh) heeft gezegd: "**Het verlaten van wat niet nuttig is een teken van goed moslim zijn**"¹ waarmee hij duidelijk maakte dat hij het niet prettig vindt om tijd te verspillen aan zinloze zaken. Helaas zien we vooral dat onze jongeren te veel en onnodig tijd besteden op sociale mediaplatforms. Toch is tijd een van de grootste zegeningen die ons is gegeven, en het is van essentieel belang dat we onze tijd zo nuttig mogelijk indelen.

Beste gelovigen!

Een bewuste moslim is verplicht om de berichten die hij ontvangt, te filteren door middel van waarheid en juistheid. In dit opzicht zegt onze Verheven Heer in de Heilige Koran: "**Volg niet wat je niet zeker weet. Want het gehoor, het zicht en het hart, over al deze dingen wordt verantwoording afgelegd.**"² Wat we hierbij in gedachten moeten houden, is dat sociale media een platform is waar ongecontroleerde berichten worden

verspreid en waar de nodige controle vaak ontbreekt. Op deze plek kan allerlei verkeerde informatie worden ingezet om massa's te manipuleren. Hier kunnen valse berichten zich zeer snel verspreiden. We moeten niet vergeten dat onze Edele Profeet (vzmh) heeft gezegd: "**Het is voldoende voor iemand om als leugenaar gezien te worden, wanneer hij alles doorvertelt wat hij hoort!**"³ Wij mogen op geen enkele manier toestaan dat leugens en onjuistheden een plek in onze gedachten krijgen en we moeten niet bijdragen aan de verspreiding. Daarnaast heeft de Boodschapper van Allah (vzmh) gezegd: "**Het verlaten van wat hem (rechtstreeks) niet aangaat, is een teken van goed moslim zijn**"⁴ waarmee hij ons opdraagt om geen kennis na te jagen die ons niet aangaat.

Beste broeders en zusters!

Natuurlijk is het ondenkbaar dat een moslim volledig tegen communicatiemiddelen is of weigert deze te gebruiken. Het is bekend dat sociale media ook positieve kanten heeft. Het is aan ons om ervoor te zorgen dat waarheid en het goede via deze middelen worden verspreid. Zowel in ons echte leven met echte mensen als in ons gedrag en onze houding in de virtuele wereld, moeten we binnen de islamitische normen blijven. Onze verantwoordelijkheid om moreel te handelen geldt altijd, ongeacht of het echt of virtueel is. Iedereen die zich als moslim identificeert, moet ook op het internet en op sociale media een voorbeeld van goed gedrag zijn. Het is bijna onvermijdelijk geworden om sociale media en internet te gebruiken voor het verspreiden van de boodschap van de Islam aan de mensheid, het deelnemen aan gesprekken, het verkrijgen van betrouwbare informatie en vele andere nuttige zaken en we zouden hier gebruik van moeten maken.

Moge onze Verheven Heer ons tot degenen maken die sociale media en het internet op een manier gebruiken die Hem behaagt. Amien!

¹ Tirmizî, Zühd, 11

² İsrâ 17:36

³ Müslim, Mukaddime 5

⁴ Tirmizî, Zühd, 11